EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 27.2.2017.
COM(2017) 88 final

# KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

## par to, kā 2010.–2012. gadā īstenoti ES tiesību akti par atkritumiem

## Kā īstenota Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem, Direktīva 86/278/EEK par notekūdeņu dūņām, Direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem, Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, Direktīva 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) un Direktīva 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**par to, kā 2010.–2012. gadā īstenoti ES tiesību akti par atkritumiem**

## 1. IEVADS

Šajā ziņojumā ir sniegta informācija par to, kā 2010.–2012. gadā īstenotas šādas direktīvas par atkritumiem:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Atkritumu pamatdirektīva (AP));
- Padomes 1986. gada 12. jūnija Direktīva 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas (Notekūdeņu dūņu direktīva);
- Padomes 1999. gada 26. aprīļa Direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (Atkritumu poligonu direktīva);
- Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīva);
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīva 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA direktīva);
- Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Direktīva 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK (Dokuments attiecas uz EEZ) (Bateriju direktīva).

Šā ziņojuma pamatā ir informācija, ko dalībvalstis sniegušas aptaujas anketās par direktīvu īstenošanu. Gadījumos, kad dalībvalstis nav sniegušas pieprasīto informāciju, ziņojumā ir izmantoti citi pieejami informācijas avoti, piemēram, Eiropas Vides aģentūras ziņojumi, informācija no dalībvalstu tīmekļa vietnēm un iepriekšējos ziņošanas periodos sniegtās atbildes. Sīka informācija par atsevišķu direktīvu īstenošanu ir pieejama šādā saitē: http://ec.europa.eu/environment/waste/reporting/index.htm.

## 2. ZIŅOŠANAS TERMIŅU IEVĒROŠANA UN KVALITĀTE

Lielākā daļa no visām 27 dalībvalstīm, kam ir pienākums ziņot[1], ir aizpildījušas aptaujas anketas par to direktīvu īstenošanu, uz kurām attiecas šis ziņojums. Dalībvalstis varētu

[1] Horvātija par Eiropas Savienības (ES) dalībvalsti kļuva 2013. gada 1. jūlijā. Tāpēc tai ziņošanas periodā minētās direktīvas nebija jāīsteno. Tomēr tā aizpildīja aptaujas anketas par Atkritumu pamatdirektīvas,

uzlabot savu ziņošanas pienākumu izpildi, iesniedzot ziņojumus laikus, atbildot uz visiem jautājumiem un sniedzot izsmeļošu informāciju. 1. pielikumā ir sniegts pārskats par iesniegtajiem ziņojumiem.

Ziņojumu un sniegtās informācijas kvalitāte un detalizētība bija ļoti atšķirīga. Vairākkārt tika sniegtas neskaidras, nenoteiktas atbildes. Piemēram, atbildēs bieži vien bija atsauces tikai uz valsts tiesību aktiem vai iepriekšējos ziņošanas periodos sniegtajām atbildēm un nebija sniegta papildu informācija par direktīvu īstenošanu praksē, pat ja tas bija skaidri prasīts.

Atbildot uz lūgumu sniegt statistikas datus un datus par atbilstību direktīvās noteiktajiem mērķiem, vairums dalībvalstu atsaucās uz gada ziņojumiem, kas iesniegti *Eurostat*[2].

## 3. DIREKTĪVA 2008/98/EK PAR ATKRITUMIEM

Jaunā Atkritumu pamatdirektīva dalībvalstīm bija jātransponē līdz 2010. gada 12. decembrim. Ziņošanas laikā visās dalībvalstīs tā vai nu jau bija, vai vēl tika transponēta.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo ziņošanas periodu bija samazinājies radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju un atkritumu poligonos apglabāto sadzīves atkritumu apjoms un palielinājies to atkritumu apjoms, kas pārstrādāti vai sadedzināti ar enerģijas reģenerāciju. Līdz 2012. gadam vismaz puse dalībvalstu bija sasniegušas vai pārsniegušas 2020. gada mērķi panākt, ka atkārtotai izmantošanai un pārstrādei tiek sagatavots 50 % mājsaimniecības un līdzīgu atkritumu, vai pārliecinoši virzījās uz šā mērķa sasniegšanu. Septiņas dalībvalstis ziņoja, ka tās līdz 2012. gadam jau bija sasniegušas vai pārsniegušas minēto mērķi. Vēl septiņas dalībvalstis ziņoja, ka tās ir sagatavojušas atkārtotai izmantošanai un pārstrādei vairāk nekā 40 % mājsaimniecības vai līdzīgu atkritumu.

Vairākas dalībvalstis iesniedza datus par būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu reģenerācijas proporciju 2010.–2012. gadā. Četrpadsmit dalībvalstis ziņoja, ka tās jau ir sasniegušas vai pārsniegušas mērķi reģenerēt 70 % būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu.

Vairumam dalībvalstu ir publicētas atkritumu rašanās novēršanas programmas. Astoņas dalībvalstis joprojām precizē savus atkritumu apsaimniekošanas plānus saskaņā ar Atkritumu pamatdirektīvas prasībām. Dalībvalstis savos tiesību aktos un rīcībpolitikā ir iekļāvušas ražotāja paplašinātas atbildības, pašpietiekamības, tuvuma principu un principu "maksā piesārņotājs", kā arī TEEP prasības[3].

Vairākās dalībvalstīs, kas joprojām lielu sadzīves atkritumu daļu apglabā atkritumu poligonos, ES tiesību aktu par atkritumiem piemērošanā atkritumu apsaimniekošanai piemīt būtiski trūkumi. Komisija ir izstrādājusi mērķorientētus padomus par īpašu pasākumu īstenošanu un Eiropas fondu izmantošanu, lai palīdzētu šīm dalībvalstīm uzlabot atkritumu apsaimniekošanu[4].

---

Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvas un Notekūdeņu dūņu direktīvas īstenošanu 2010.–2012. gadā, un sniegtā informācija ir iekļauta šajā ziņojumā.

2 http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/waste/database.

3 Proti, *atkritumus savāc atsevišķi, ja tas no tehniskā, ekoloģiskā un ekonomiskā viedokļa praktiski izdarāms (Atkritumu pamatdirektīvas 10. pants).*

4 http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/support_implementation_1st_phase.htm.

## 4. DIREKTĪVA 86/278/EEK PAR NOTEKŪDEŅU DŪŅĀM

Notekūdeņu dūņu direktīva ir spēkā jau gandrīz trīs gadu desmitus, un tās īstenošana nesagādā problēmas. Kopš iepriekšējā ziņošanas perioda nekas daudz nav mainījies.

Ne visas dalībvalstis ziņošanas periodā izmantoja notekūdeņu dūņas lauksaimniecībā. Dažās dalībvalstis dūņas lauksaimniecībā tiek izmantotas ļoti maz vai netiek izmantotas vispār. Viena dalībvalsts ziņoja, ka tā ir sākusi izmantot notekūdeņu dūņas lauksaimniecībā.

Visās dalībvalstīs ir ieviesta dūņu apstrādes infrastruktūra, un tās visas informēja par metodēm, ko izmanto notekūdeņu dūņu apstrādē pirms dūņu iestrādāšanas augsnē.

Prasība noteikt, cik bieži jāpārbauda augsne, kurai izmanto dūņas, dalībvalstīs ir izpildīta ļoti atšķirīgi. Dažas dalībvalstis ir noteikušas, pēc cik ilga laika augsne būtu jāanalizē pēc sākotnējas dūņu izmantošanas. Citās dalībvalstīs noteiktais pārbaužu biežums ir reizi 10 vai pat 20 gados. Vēl citas dalībvalstis nav noteikušas biežumu, bet ir paredzējušas, ka augsne jāpārbauda tikai tad, ja ir aizdomas par robežvērtību pārsniegumu.

Dalībvalstu iesniegtie dati par saražotajām un lauksaimniecībā izmantotajām dūņām apstiprina, ka šis joprojām ir viens no izplatītākajiem lietojumiem. Lai gan 2010.–2012. gadā radīto dūņu apjoms bija par 2 % mazāks nekā 2007.–2009. gadā, dalībvalstis ziņoja, ka lauksaimniecībā izmantots gandrīz tāds pats dūņu apjoms kā iepriekšējā periodā.

Tas ir aptuveni 45 % no saražoto dūņu apjoma.

## 5. DIREKTĪVA 1999/31/EK PAR ATKRITUMU POLIGONIEM

Atkritumu poligonu direktīva ir spēkā jau ilgi, un kopš iepriekšējā ziņošanas perioda nekas daudz nav mainījies.

Dalībvalstis ir veikušas pasākumus ar mērķi samazināt vai nepieļaut atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos. Atkritumu poligonos apglabāto sadzīves atkritumu apjoms ES 27 ir samazinājies no kopā 96,055 miljoniem tonnu jeb 193 kg uz vienu iedzīvotāju 2009. gadā līdz kopā 78,036 miljoniem tonnu jeb 152 kg uz vienu iedzīvotāju 2012. gadā. Atkritumu poligonos apglabāto atkritumu vidējā procentuālā daļa no visiem radītajiem atkritumiem 2012. gadā samazinājās līdz 32 %. Dažas dalībvalstis ziņoja, ka atkritumu poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars 2012. gadā bija mazāks par 5 %. Tomēr vairākās dalībvalstīs apglabāšana atkritumu poligonos joprojām ir galvenais sadzīves atkritumu apstrādes veids, un tajās atkritumu poligonos apglabāto atkritumu procentuālā daļa no visiem radītajiem atkritumiem pārsniedz 80 %. Šīm dalībvalstīm vēl daudz jādara, lai samazinātu atkritumu poligonos apglabāto atkritumu īpatsvaru.

Vairums dalībvalstu ziņoja, ka atkritumu poligonos apglabāto bioloģiski noārdāmo sadzīves atkritumu un atkritumu poligonos apglabāto citu bioloģiski noārdāmu atkritumu īpatsvars ik gadu sarūk. Tomēr iesniegtie dati nav vienlīdz izsmeļoši.

Dalībvalstis ir veikušas pasākumus, lai nodrošinātu atkritumu poligonu gāzes savākšanu, apstrādi un izmantošanu un tādējādi mazinātu traucējumus un apdraudējumus.

Tās ir arī savos tiesību aktos transponējušas prasību par atkritumu pieņemšanas kritērijiem, tostarp tehniskās prasības, piemēram, par izskalojuma, virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un gāzu emisiju monitoringu. Tomēr ne vienmēr tika sniegti dati par to, kā šīs prasības praktiski izpilda atkritumu poligonu apsaimniekotāji.

Piecpadsmit dalībvalstis ziņoja, ka tajās visi bīstamo atkritumu poligoni atbilst direktīvas prasībām, bet septiņas dalībvalstis ziņoja, ka tām vēl ir prasībām neatbilstoši atkritumu poligoni. Vienpadsmit dalībvalstis ziņoja, ka tajās visi nebīstamo atkritumu poligoni atbilst direktīvai, bet 10 – ka tām vēl ir prasībām neatbilstoši atkritumu poligoni. Desmit dalībvalstis ziņoja, ka tajās visi inertu atkritumu poligoni atbilst direktīvai, bet astoņas – ka tām vēl ir šādi prasībām neatbilstoši atkritumu poligoni.

Bažas rada tas, cik daudz neatbilstošu atkritumu poligonu visās atkritumu plūsmās (bīstami, nebīstami un inerti atkritumi) darbojas dažās dalībvalstīs. Tāda pati situācija bija arī iepriekšējā ziņošanas periodā. Lai šo problēmu pārvarētu, ir jāpieliek lielas pūles.

## 6. DIREKTĪVA 94/62/EK PAR IEPAKOJUMU UN IZLIETOTO IEPAKOJUMU

Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīva ir spēkā jau ilgāk nekā divdesmit gadu, un kopš iepriekšējā ziņošanas perioda nekas daudz nav mainījies.

Dalībvalstis ir rīkojušās, lai ar dažādiem pasākumiem novērstu izlietotā iepakojuma rašanos. Tie ietver novēršanas plānus, ražotāju atbildības shēmas, nodokļu uzlikšanas pasākumus, shēmas "maksā, kad izmet", zaļo publisko iepirkumu, informēšanas un izpratnes veicināšanas kampaņas, ekodizainu un rīcības plānus galvenajām nozarēm. Saskaņā ar ziņojumiem 2010.–2012. gadā iepakojuma un izlietotā iepakojuma apjoms un sastāvs praktiski nebija mainījies – ziņojumi liecina, ka šajā laikā radītā izlietotā iepakojuma apjoms ES 27 pieauga par 0,16 %.

Vairums dalībvalstu ir īstenojušas dažādus pasākumus atkārtotas izmantošanas sekmēšanai. Kā piemēri minamas depozīta un nodošanas sistēmas konkrētu veidu iepakojumam, nodokļu uzlikšanas pasākumi, pienākums piedāvāt produktus atkārtoti lietojamā iepakojumā, atkārtotas lietošanas veicināšana atkritumu plānos un atkārtotas lietošanas kā atkritumu rašanās novēršanas pasākuma veicināšana, kā arī informēšanas un izpratnes veicināšanas pasākumi. Dažas dalībvalstis ir ieviesušas vai plāno ieviest jaunas depozīta sistēmas.

Lielais vairums dalībvalstu ir sasniegušas mērķus, kas noteikti izlietotā iepakojuma reģenerācijai un pārstrādei kopumā, un mērķus, kas noteikti konkrētu materiālu pārstrādei.

Reģenerācijas (no 76,3 % 2010. gadā līdz 78,5 % 2012. gadā) un pārstrādes (no 63,3 % 2010. gadā līdz 64,6 % 2012. gadā) jomā dalībvalstu sniegums kopumā ir nedaudz uzlabojies.

Lielākajā daļā dalībvalstu ražotājiem ir noteikts pienākums savākt izlietoto iepakojumu reģenerācijas un pārstrādes nolūkā. Iepakojuma ražotāji pilda savu pienākumu, ieviešot paši savas atpakaļnodošanas shēmas vai piedaloties izlietotā iepakojuma nodošanas, savākšanas, atkārtotas lietošanas, pārstrādes vai cita veida reģenerācijas shēmā. Dažas dalībvalstis ir guvušas panākumus, paplašinot esošās kolektīvās izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas shēmas vai ieviešot papildu nodošanas shēmas un palielinot tādu kolektīvu shēmu skaitu, kas vērstas uz prasību izpildi izlietotā iepakojuma jomā.

Vairums dalībvalstu ziņoja, ka tām ir valsts standarti par smago metālu maksimālo koncentrāciju iepakojumā. Ar Komisijas 2009. gada 24. marta Lēmumu 2009/292/EK attiecībā uz plastmasas redeļu kastēm un plastmasas paliktņiem ir ieviesta atkāpe no Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvā noteiktajiem smago metālu koncentrācijas līmeņiem. Lai gan ir pienākums ziņot par šajā lēmumā noteiktās sistēmas darbību un progresu, kas panākts tādu plastmasas redeļu kastu un plastmasas paliktņu pakāpeniskā izņemšanā no aprites, kuros smago metālu koncentrācija ir pārāk augsta, neviena dalībvalsts par to nav sniegusi nekādu informāciju.

## 7. DIREKTĪVA 2002/96/EK PAR ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU ATKRITUMIEM (EEIA)

Pašreizējie ziņojumi attiecas uz veco EEIA direktīvu. Nu tā ir aizstāta ar Direktīvu 2012/19/ES.

Visas dalībvalstis ir ieviesušas savākšanas sistēmas un pasākumus, kas attiecas uz EEIA apstrādi videi nekaitīgā veidā, un pasākumus, ar ko nodrošina, ka ražotāji finansē privātās mājsaimniecībās radušos EEIA savākšanu, apstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu videi nekaitīgā veidā. Tās ir arī ieviesušas pasākumus, ar ko nodrošina, ka ražotāji sniedz patērētājiem un EEIA apstrādes iekārtām attiecīgu informāciju.

2010.–2012. gadā tika savākts, atkārtoti izmantots / pārstrādāts un reģenerēts vairāk EEIA nekā iepriekšējā ziņošanas periodā.

No privātām mājsaimniecībām ES 27 savākto EEIA apjoms palielinājās no 2,97 miljoniem tonnu 2009. gada beigās līdz 3,02 miljoniem tonnu 2012. gada beigās. Šajā periodā 17 dalībvalstis sasniedza savākšanas mērķi – 4 kg no privātām mājsaimniecībām savāktu EEIA uz iedzīvotāju.

Vairums dalībvalstu sasniedza atkārtotas izmantošanas / pārstrādes un reģenerācijas mērķus, kas direktīvā noteikti atsevišķām kategorijām, un ziņošanas periodā panāktais īpatsvars palielinājās. Saskaņā ar ziņojumiem procentuāli visvairāk tika savākts patērētāju iekārtu un maza izmēra mājsaimniecības preču. 26 dalībvalstis sasniedza patērētāju iekārtām noteikto atkārtotas izmantošanas / pārstrādes (65 %) un reģenerācijas (75 %) mērķi. Šīs dalībvalstis sasniedza arī mājsaimniecības precēm noteikto atkārtotas izmantošanas / pārstrādes (50 %) un reģenerācijas (70 %) mērķi. Šos mērķus sasniedza nedaudz vairāk dalībvalstu nekā iepriekšējā ziņošanas periodā, lai gan dalībvalstu saraksts katrā EEIA kategorijā atšķiras. To dalībvalstu skaits, kas sasniegušas atsevišķām kategorijām noteiktos atkārtotas izmantošanas un pārstrādes mērķus, nedaudz samazinājās, bet tikai dažās EEIA kategorijās[5].

## 8. DIREKTĪVA 2006/66/EK PAR BATERIJĀM UN AKUMULATORIEM

Šī bija pirmā reize, kad dalībvalstīm bija jāziņo Komisijai par Bateriju direktīvu. Tāpēc salīdzinājums ar iepriekšējo ziņošanas periodu nav iespējams.

Visas dalībvalstis ir transponējušas Bateriju direktīvas prasības savos tiesību aktos.

Vairums dalībvalstu ziņošanas periodā izveidoja bateriju un akumulatoru savākšanas shēmas, un dažas ziņoja, ka tās vēl strādā pie shēmu darbgatavības panākšanas. Dalībvalstīs ir ieviesti bateriju un akumulatoru atkritumu apstrādes un pārstrādes pasākumi.

Dalībvalstis ziņoja, ka tās ir ieviesušas virkni pasākumu, kuru mērķis ir novērst bateriju un akumulatoru atkritumu sūtīšanu uz atkritumu poligoniem, piemēram, atļauju sistēmas un to atkritumu veidu sarakstus, kurus ir aizliegts apglabāt atkritumu poligonos. Vienpadsmit dalībvalstis ziņoja, ka tās ir ieviesušas pasākumus, kuru mērķis neaprobežojas tikai ar direktīvā noteikto pienākumu izpildi. Tādi ir, piemēram, pasākumi, kuru mērķis ir samazināt

[5] Elektrisko un elektronisko instrumentu atkritumu atkārtotas izmantošanas un pārstrādes mērķus 2009. gadā bija sasniegušas 26 dalībvalstis. 2012. gadā šos mērķus bija sasniegušas 25 dalībvalstis. 2009. gadā gāzizlādes lampu atkritumu atkārtotas izmantošanas un pārstrādes mērķus bija sasniegušas 24 dalībvalstis. 2012. gadā šos mērķus bija sasniegušas 23 dalībvalstis. 2009. gadā elektrisko un elektronisko instrumentu atkritumu reģenerācijas mērķi bija sasniegušas 26 dalībvalstis. 2012. gadā šo mērķi bija sasniegušas 25 dalībvalstis.

rūpniecībā un automobiļos vai motociklos izmantojamu bateriju un akumulatoru apglabāšanu kopā ar jauktiem sadzīves atkritumiem, izpratnes veicināšanas kampaņas skolās un kopienās un tādu savākšanas punktu nodrošināšana, kuros atkritumi tiek pieņemti atpakaļ bez maksas.

Līdz 2012. gada 26. septembrim 20 dalībvalstis bija sasniegušas minimālo savākšanas mērķi, proti, 25 %.

Četras dalībvalstis ziņoja, ka tās ir panākušas 100 % pārstrādi, bet astoņas dalībvalstis ziņoja, ka to sasniegtais apjoms ir 50–99 %.

Deviņpadsmit dalībvalstis sasniedza un/vai pārsniedza pārstrādes mērķlielumus attiecībā uz svina un skābes, niķeļa un kadmija, kā arī citām baterijām un akumulatoriem. Divas dalībvalstis sasniedza un/vai pārsniedza svina un skābes un citām baterijām un akumulatoriem noteiktos mērķlielumus, bet divas dalībvalstis sasniedza un/vai pārsniedza tikai svina un skābes baterijām un akumulatoriem noteiktos mērķlielumus.

Divas dalībvalstis eksportēja bateriju un akumulatoru atkritumus uz trešām valstīm. Vairākas dalībvalstis tos eksportēja uz citām dalībvalstīm, bet no aptaujas anketas par īstenošanu nav iespējams gūt pilnvērtīgu informāciju šajā jautājumā. Dalībvalstis, kurās nav iekšzemes apstrādes vai pārstrādes iekārtu, eksportēja visas savāktās baterijas un akumulatorus. Tomēr arī vairākas dalībvalstis, kurām ir iekšzemes apstrādes iekārtas, ziņoja, ka tās eksportējušas bateriju un akumulatoru atkritumus apstrādei citur ES.

## 9. SECINĀJUMI

Ne visas dalībvalstis ir izpildījušas direktīvās paredzēto pienākumu ziņot Komisijai par direktīvu īstenošanu ik pēc trim gadiem. Dažas dalībvalstis neaizpildīja 2010.–2012. gada aptaujas anketu par īstenošanu.

Atbildes ir dažādas, sākot no ļoti sīki izklāstītām un izsmeļošām un beidzot ar tādām, kas aprobežojas tikai ar atsaucēm uz valsts tiesību aktiem. Vairums dalībvalstu ziņoja par to, vai pasākumi ir transponēti valsts tiesību aktos, bet nenorādīja, vai pasākumi ir bijuši iedarbīgi un vai to rezultātā praksē ir panākti kādi uzlabojumi. Dažkārt atbildes bija arī nekonsekventas. Dažos gadījumos trūka datu. Citos gadījumos pēc atbildēm nebija iespējams salīdzināt valsts sniegumu pašreizējā ziņošanas periodā ar citu dalībvalstu sniegumu šai periodā vai ar tās pašas dalībvalsts sniegumu iepriekšējā ziņošanas periodā.

Daudzos gadījumos atbildēs nebija sniegta pietiekama informācija, lai varētu novērtēt faktisko stāvokli direktīvu īstenošanā. Piemēram, daudzās atbildēs bija vienkārši atsauces uz valsts tiesību aktiem vai pārrakstītas valsts tiesību aktu teksta daļas, nesniedzot nekādu papildu informāciju par īstenošanu, vai arī tikai atsauces uz atbildēm, kas sniegtas iepriekšējo ziņošanas periodu aptaujas anketās par īstenošanu, bet ne pieprasītā informācija vai informācija par situācijas attīstību laika gaitā.

Var secināt, ka ik pēc trim gadiem sniedzamie dalībvalstu sagatavotie īstenošanas ziņojumi nav lietderīgi, lai pārbaudītu, kā direktīvas tiek ievērotas un īstenotas un kāda ir to ietekme. Turklāt ziņošanai ir nepieciešams daudz resursu un tā var radīt nevajadzīgu administratīvo slogu.

Visobjektīvākā un precīzākā informācija, pēc kuras var novērtēt dalībvalstu sniegumu atkritumu apsaimniekošanā, ir dati, kas tām ik gadu jāsniedz par radītajiem atkritumiem, atkritumu savākšanu, atkritumu pārstrādi un reģenerāciju, atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos un notekūdeņu dūņu radīšanu un izmantošanu. Tāpēc tām būtu vairāk jācenšas uzlabot minēto datu kvalitāti, uzticamību un salīdzināmību. Dalībvalstis to varētu īstenot,

veicot ziņošanas metodiku salīdzinošo novērtējumu un ieviešot datu kvalitātes pārbaudes ziņojumu, lai ziņošanā par tiesību aktos noteikto mērķu sasniegšanu dalībvalstis izmantotu saskaņotu visjaunāko metodiku.

Šie secinājumi ir aplūkoti nesenajā pārskatā par atkritumu jomas politiku un tiesību aktiem[6]. Komisija tajā ir ierosinājusi atcelt noteikumus, kuros dalībvalstīm ir noteikts pienākums ik pēc trim gadiem iesniegt īstenošanas ziņojumus, un balstīt atbilstības kontroli tikai uz kvalitatīviem statistikas datiem, kas dalībvalstīm ik gadu jāiesniedz Komisijai.

6 http://ec.europa.eu/environment/waste/target_review.htm.

## 1. PIELIKUMS. DALĪBVALSTU ATBILDES APTAUJAS ANKETĀS PAR ĪSTENOŠANU, KURAS KOMISIJA SAŅĒMUSI PIRMS 2014. GADA BEIGĀM

| Dalībvalstis | Atkritumu pamatdirektīva 2008/98/EK | EEIA direktīva 2002/96/EK | Atkritumu poligonu direktīva 1999/31/EK | Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīva 94/62/EK | Notekūdeņu dūņu direktīva 86/278/EEK | Bateriju direktīva 2006/66/EK |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Austrija** | + | + | + | + | + | + |
| **Beļģija** | – | + | +[7] | + | + | + |
| **Bulgārija** | + | + | + | + | + | + |
| **Horvātija** | + neattiecas | neattiecas | neattiecas | + neattiecas | + neattiecas | neattiecas |
| **Kipra** | + | – | + | + | + | + |
| **Čehijas Republika** | + | + | + | + | + | + |
| **Dānija** | + | – | + | – | – | – |
| **Igaunija** | + | + | + | + | + | + |
| **Somija** | + | + | + | + | + | + |
| **Francija** | – | + | – | + | – | + |
| **Vācija** | + | + | + | + | + | + |
| **Grieķija** | + | + | + | + | + | – |
| **Ungārija** | + | + | + | + | + | + |
| **Īrija** | + | – | + | + | + | + |
| **Itālija** | + | + | – | + | + | + |
| **Latvija** | + | + | + | + | – | – |
| **Lietuva** | + | + | + | + | + | + |
| **Luksemburga** | + | – | + | + | + | + |
| **Malta** | + | + | – | + | + | + |
| **Nīderlande** | – | + | + | + | + | + |
| **Polija** | + | + | – | + | – | + |
| **Portugāle** | + | + | + | – | + | + |
| **Rumānija** | + | – | + | – | – | + |
| **Slovākija** | + | + | + | + | + | + |
| **Slovēnija** | + | + | + | + | + | + |
| **Spānija** | + | + | + | + | + | + |
| **Zviedrija** | + | + | + | + | + | + |

[7] Ziņojumi ir saņemti no Valonijas reģiona un Flandrijas, bet nav saņemti no Briseles reģiona.

| Dalībvalstis | Atkritumu pamatdirektīva 2008/98/EK | EEIA direktīva 2002/96/EK | Atkritumu poligonu direktīva 1999/31/EK | Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīva 94/62/EK | Notekūdeņu dūņu direktīva 86/278/EEK | Bateriju direktīva 2006/66/EK |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Apvienotā Karaliste** | + | – | + | + | + | + |
| **ES 28: saņemto ziņojumu īpatsvars (%)** | **89 % (25/28)** | **75 % (21/28)** | **82 % (23/28)** | **89 % (25/28)** | **82 % (23/28)** | **86 % (24/28)** |

| | |
|---|---|
| | Termiņā: līdz 30.9.2013. |
| | Laikā no 1.10.2013. līdz 31.10.2013. |

| | |
|---|---|
| | Laikā no 1.11.2013. līdz 31.12.2014. |
| | Līdz 31.12.2014. ziņojums nav saņemts |

## 2. PIELIKUMS. ATKRITUMU RADĪŠANA UN APSTRĀDE

### Sadzīves atkritumi sadalījumā pa dalībvalstīm (tūkstošos tonnu)

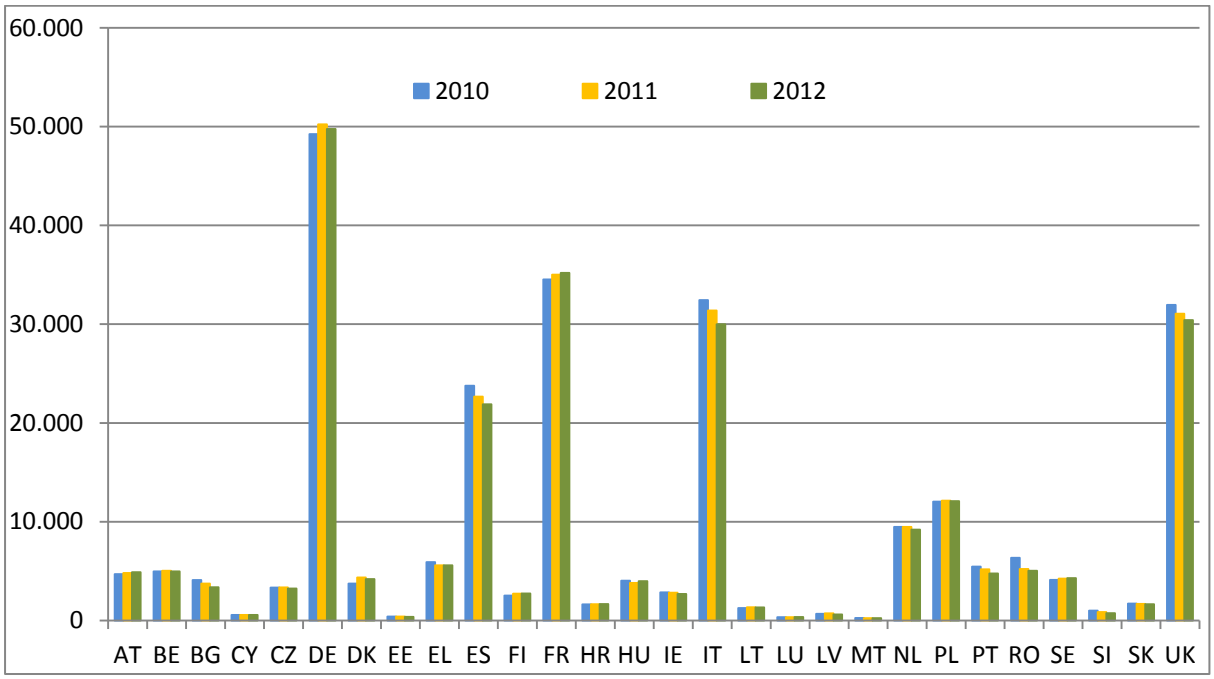


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes datu kods: t_env_wasst).*

### Apstrādātie sadzīves atkritumi sadalījumā pa dalībvalstīm (2012)

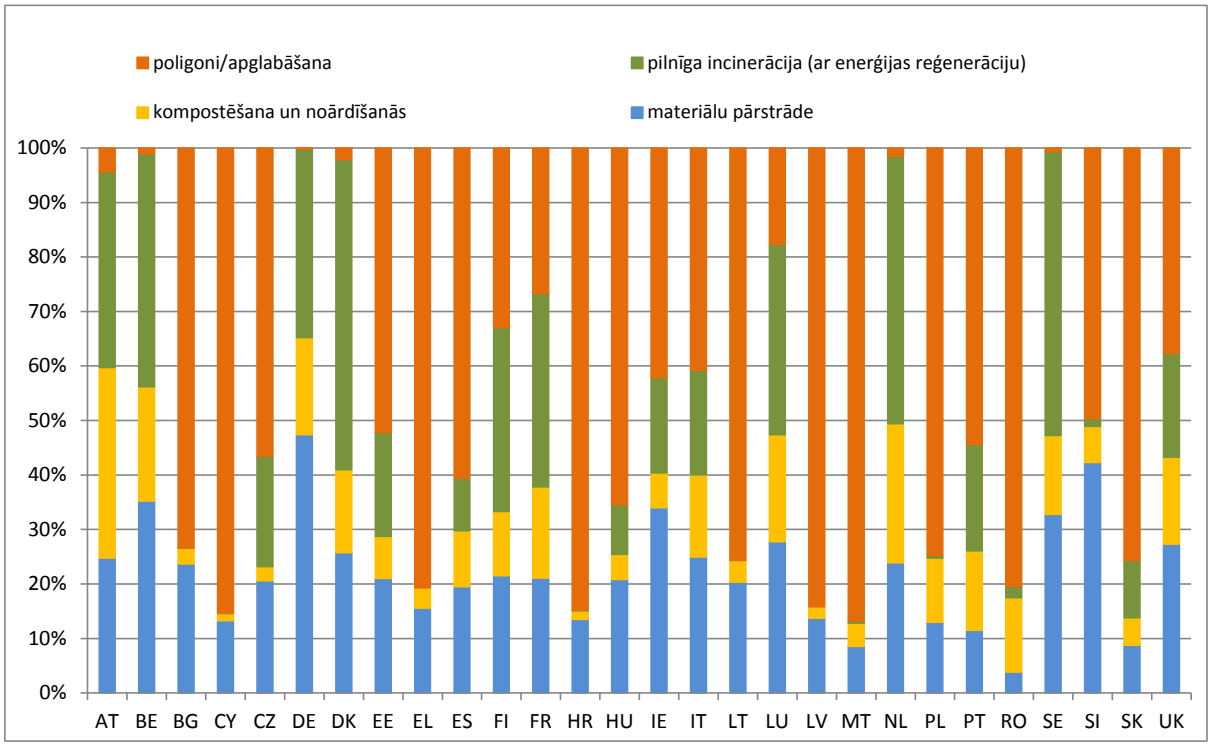


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes datu kods: t_env_wasst).*

**Atkārtoti izmantotie un pārstrādātie mājsaimniecības atkritumi sadalījumā pa dalībvalstīm**

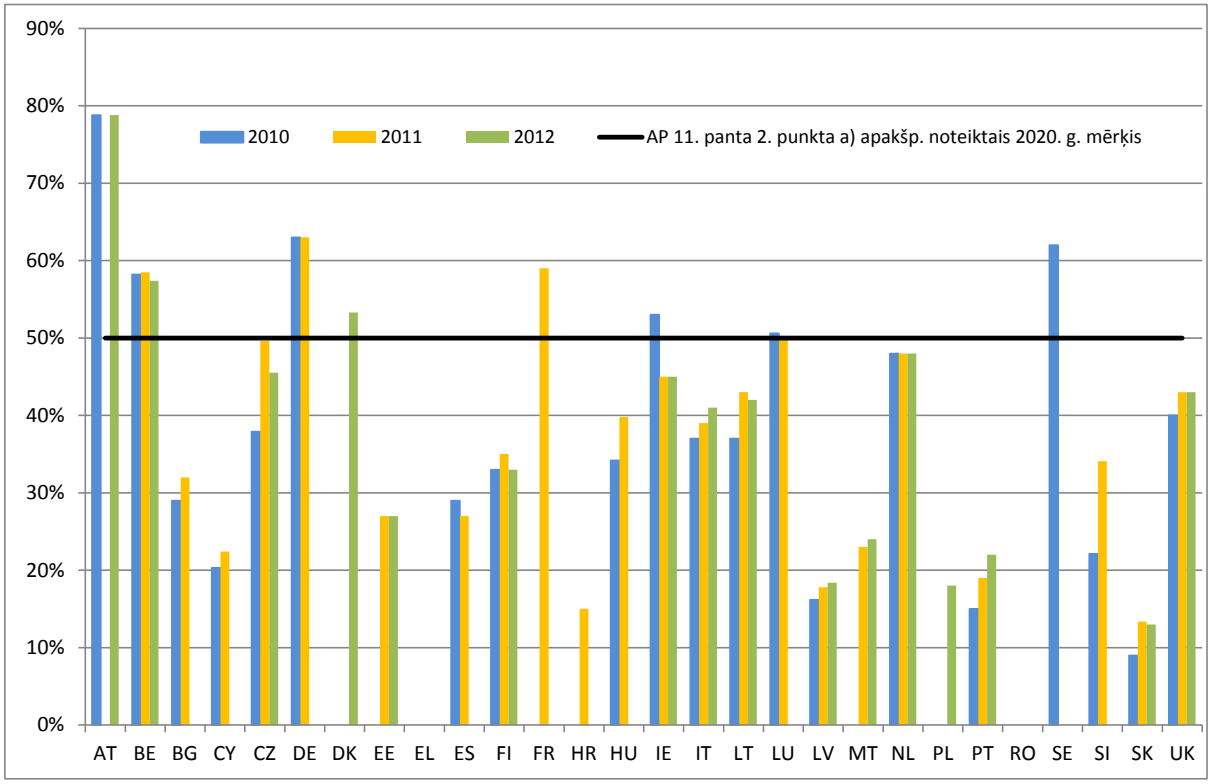


*Avots: dati, ko dalībvalstis sniegušas Eiropas Komisijai 2010.–2012. gada aptaujas anketās par īstenošanu vai ko tās sniegušas* EUROSTAT *portālā* EDAMIS.

**Mājsaimniecības atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai un pārstrādei – aprēķina metode**

| Dalībvalsts | | Atkārtotai izmantošanai un pārstrādei sagatavoto mājsaimniecības atkritumu īpatsvars | | |
|---|---|---|---|---|
| | Dalībvalsts izmantotā aprēķina metode[8] | 2010 | 2011 | 2012 |
| **Austrija** | 2 | 79 % | — | 79 % |
| **Beļģija** | 3 | 58 % | 59 % | 57 % |
| **Bulgārija** | 3 | 29 % | 32 % | — |
| **Horvātija** | 2 | — | 15 % | — |
| **Kipra** | 2 | 20,3 % | 22,4 % | — |
| **Čehijas Republika** | 2 | 38 % | 50 % | 46 % |
| **Dānija** | 1 | — | — | 53 % |
| **Igaunija** | 2 | — | 27 % | 27 % |
| **Somija** | 4 | 33 % | 35 % | 33 % |
| **Francija** | 2 | — | 59 % | — |
| **Vācija** | 4 | 63 % | 63 % | — |
| **Grieķija** | — | — | — | — |
| **Ungārija** | 2 | 34 % | 40 % | — |
| **Īrija** | 1 | 53 % | 45 % | 44 % |
| **Itālija** | 2 | 37 % | 39 % | 41 % |
| **Latvija** | 4 | 16 % | 18 % | 18 % |
| **Lietuva** | 2 | 37 % | 43 % | 42 % |
| **Luksemburga** | 3 | 51 % | 50 % | — |
| **Malta** | 1 | — | 23 % | 24 % |
| **Nīderlande** | 2 | 48 % | 48 % | 48 % |
| **Polija** | 2 | — | — | 18 % |
| **Portugāle** | 2 | 19 % | 19 % | 22 % |
| **Rumānija** | — | — | — | — |
| **Slovākija** | 3 | 9 % | 13 % | 13 % |
| **Slovēnija** | 4 | 22 % | 34 % | — |

[8] Komisijas 2011. gada 18. novembra Lēmums 2011/753/ES, ar ko paredz noteikumus un aprēķinu metodes, lai pārbaudītu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK 11. panta 2. punktā izvirzītajiem mērķiem (OV L 310, 11. lpp.).

| Dalībvalsts | | Atkārtotai izmantošanai un pārstrādei sagatavoto mājsaimniecības atkritumu īpatsvars | | |
|---|---|---|---|---|
| | **Dalībvalsts izmantotā aprēķina metode[8]** | **2010** | **2011** | **2012** |
| **Spānija** | 4 | 29 % | 27 % | — |
| **Zviedrija** | 2 | 62 % | — | — |
| **Apvienotā Karaliste** | 3 | 40 % | 43 % | 44 % |
| **Piezīmes** | Lai pārbaudītu atbilstību Atkritumu pamatdirektīvas 11. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktajam mērķim, dalībvalstīm saskaņā ar Lēmumu 2011/753/ES[9] ziņošanā par mājsaimniecības atkritumu atkārtotas izmantošanas un pārstrādes apjomu ir atļauts izmantot četras dažādas aprēķinu metodes. Aprēķinu metodes atšķiras pēc tā, uz kādu veidu atkritumiem katra attiecas, proti:<br>• 1. metode attiecas uz papīra, metāla, plastmasas un stikla mājsaimniecības atkritumiem;<br>• 2. metode attiecas uz papīra, metāla, plastmasas un stikla mājsaimniecības atkritumu un citu atsevišķu veidu mājsaimniecības atkritumu vai līdzīgu atkritumu plūsmām;<br>• 3. metode attiecas uz mājsaimniecības atkritumiem;<br>• 4. metode attiecas uz sadzīves atkritumiem. | | | |

*Avots: dati, ko dalībvalstis sniegušas Eiropas Komisijai 2010.–2012. gada aptaujas anketās par īstenošanu vai ko tās sniegušas* EUROSTAT *portālā* EDAMIS[10].

[9] Komisijas 2011. gada 18. novembra Lēmums 2011/753/ES, ar ko paredz noteikumus un aprēķinu metodes, lai pārbaudītu atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK 11. panta 2. punktā izvirzītajiem mērķiem (OV L 310, 11. lpp.).

[10] *ARGUS* (2014), *Compliance Reporting on Waste Framework Directive — Recycling and Recovery Rates for 2010, 2011 and 2012: Report on the validation of household waste data (draft)*, 2014. gada decembris.

**Būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu reģenerācija sadalījumā pa dalībvalstīm**

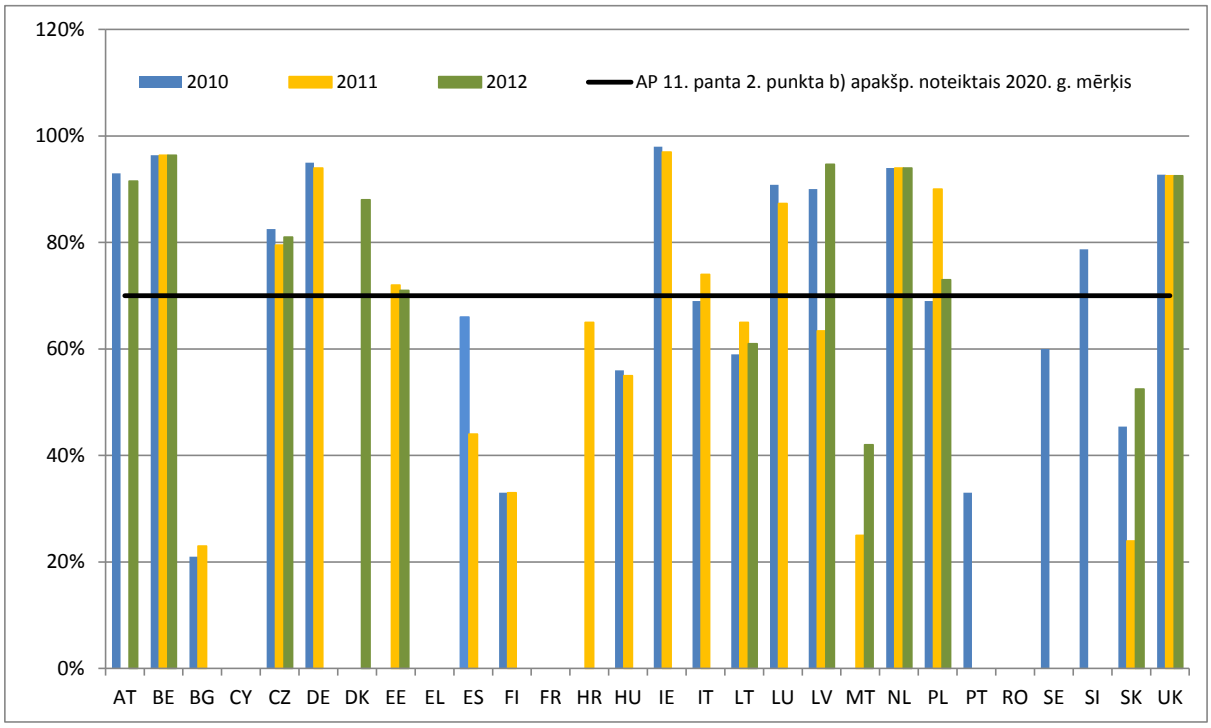


*Avots: dati, ko dalībvalstis sniegušas Eiropas Komisijai 2010.–2012. gada aptaujas anketās par īstenošanu vai ko tās sniegušas* EUROSTAT *portālā* EDAMIS[11].

[11] *ARGUS* (2014), *Compliance Reporting on Waste Framework Directive — Recycling and Recovery Rates for 2010, 2011 and 2012: Report on the validation of household waste data (draft)*, 2014. gada decembris.

## 3. PIELIKUMS. NOTEKŪDEŅU DŪŅAS

## 2010.–2012. gadā dalībvalstīs saražoto un izmantoto dūņu apjoms

| | Notekūdeņu attīrīšanas iekārtās saražoto dūņu apjoms, sausna (tonnas gadā) | | | Lauksaimniecībā izmantoto dūņu apjoms | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **2010** | **2011** | **2012** | **2010** | **2011** | **2012** |
| **Austrija*** | 117 471 | 119 069 | 34 798 | 33 076 | 113 248 | 13 029 |
| **Bulgārija** | 49 757 | 51 388 | 59 261 | 13 644 | 17 561 | 21 241 |
| **Horvātija** | 21 315 | 18 570 | 19 457 | 546 | 681 | 954 |
| **Kipra** | 7083 | 6815 | 6533 | 5294 | 3912 | 2756 |
| **Čehijas Republika** | 162 724 | 163 739 | 162 217 | 27 253 | 20 562 | 35 542 |
| **Dānija** | 131 900 | datu nav | datu nav | 79 140 | datu nav | datu nav |
| **Igaunija** | 27 950 | 27 780 | 22 796 | 14 100 | 16 030 | 12 536 |
| **Somija** | 142 700 | 140 900 | datu nav | 7500 | 3800 | datu nav |
| **Francija** | 1 127 039 | 1 094 836 | 1 124 363 | 779 609 | 790 780 | 787 300 |
| **Vācija** | 1 774 793 | 1 836 952 | 1 742 920 | 610 249 | 600 270 | 580 031 |
| **Grieķija** | 103 866 | 90 655 | 89 978 | 270 | 180 | 9358 |
| **Ungārija**** | 236 043 | 217 494 | datu nav | 24 580 | 22 322 | datu nav |
| **Īrija** | 89 991 | 85 648 | 72 429 | 82 670 | 57 699 | 68 329 |
| **Itālija** | 839 725 | 851 760 | 654 024 | 248 215 | 299 159 | 274 095 |
| **Latvija** | 23 258 | 22 458 | 22 686 | 8131 | 5307 | 6740 |
| **Lietuva** | 67 990 | 65 971 | datu nav | 15 517 | 15 877 | datu nav |
| **Luksemburga** | 7434 | 7852 | 8733 | 2738 | 3569 | 4292 |
| **Nīderlande** | 523 744 | 513 786 | 510 000 | 23 853 | 20 708 | 20 000 |
| **Polija** | 533 400 | 567 300 | 562 000 | 98 200 | 112 000 | 123 000 |
| **Portugāle***** | 162 680 | 140 013 | 284 776 | 5646 | 23 087 | 29 171 |
| **Rumānija****** | 138 850 | 124 500 | datu nav | 0 | 0 | datu nav |
| **Slovākija** | 54 760 | 58 720 | 58 706 | 923 | 462 | 1140 |
| **Slovēnija** | 29 996 | 26 808 | 26 171 | 3 | 0 | 2 |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Spānija** | 1 086 720 | 1 058 999 | 1 082 669 | 895 791 | 863 765 | 870 059 |
| **Zviedrija** | 211 100 | 214 420 | 207 460 | 49 600 | 44 170 | 48 340 |
| **Apvienotā Karaliste** | 1 422 024 | 1 434 710 | 1 152 327 | 1 067 672 | 1 074 424 | 834 202 |

* Datos par 2011. gadu nav iekļauti dati par Lejasaustriju.
** Šie nav galīgie dati, jo 2011. gada datu galīgie aprēķini vēl nav pabeigti.
*** Aplēstā vidējā vērtība, kas tika izmantota, bija 20 % sausnas.
**** Izmantoti 2007.–2009. gada dati.

## 4. PIELIKUMS. ATKRITUMU APGLABĀŠANA ATKRITUMU POLIGONOS

### 1. tabula. Atkritumu poligonu skaits 2012. gadā

| Dalībvalsts | Bīstamie atkritumi | Nebīstamie atkritumi | Inertie atkritumi | Citi atkritumi |
|---|---|---|---|---|
| **Austrija** | 0 | 156 | 35 | 505[12] |
| **Beļģija** | 7 | 31 | 14 | 1 |
| **Bulgārija** | 8 | 174 | 3 | — |
| **Kipra** | 1[13] | 119 | 2 | — |
| **Čehijas Republika** | 26 | 152 | 62 | — |
| **Horvātija** | neattiecas | | | |
| **Dānija** | 6 | 52 | 6 | 0 |
| **Igaunija** | 7 | 6 | — | — |
| **Somija** | 22 | 90 | 4 | — |
| **Francija** | — | — | — | — |
| **Vācija** | 76 | 2643 | 1742 | 11[14] |
| **Grieķija** | 2 | 74 | — | 2[15] |
| **Ungārija** | 13 | 72 | 11 | — |
| **Īrija** | 0 | 36 | 5 | 45 |
| **Itālija** | — | — | — | — |
| **Latvija** | 1 | 11 | — | — |
| **Lietuva** | 0 | 11 | 3 | 0 |
| **Luksemburga** | 0 | 2 | 11 | 0 |

[12] Izraktas augsnes izgāztuves.

[13] Atkritumu poligons tika uzbūvēts pirms direktīvas publicēšanas.

[14] Pazemes krātuve un ilgtermiņa krātuve.

[15] Nebīstami rūpnieciskie atkritumi.

| Dalībvalsts | Bīstamie atkritumi | Nebīstamie atkritumi | Inertie atkritumi | Citi atkritumi |
|---|---|---|---|---|
| **Malta** | 0 | — | — | — |
| **Nīderlande**[16] | 22 | 22 | 22 | — |
| **Polija** | — | — | — | — |
| **Portugāle** | 2 | 63 | 4 | 0 |
| **Rumānija**[17] | 105 | 105 | 105 | — |
| **Slovākija** | 11 | 90 | 17 | — |
| **Slovēnija** | 2 | 71 | 14 | 0 |
| **Spānija** | 14 | 206 | 170 | — |
| **Zviedrija** | 46 | 108 | 30 | 0 |
| **Apvienotā Karaliste** | 225 | 423 | 429 | — |
| **ES 27** | 355[18] | 3719[19] | 2362[20] | 564 |

16 Skaitļos, ko Nīderlande norādījusi 2010.–2012. gada aptaujas anketā par īstenošanu, nav atsevišķi izdalīti bīstamo, nebīstamo un inerto atkritumu poligoni.

17 Skaitļos, ko Rumānija norādījusi 2010.–2012. gada aptaujas anketā par īstenošanu, nav atsevišķi izdalīti bīstamo, nebīstamo un inerto atkritumu poligoni.

18 *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

19 *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

20 *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

**2. tabula. Nebīstamo atkritumu poligonu atlikusī ietilpība 2012. gadā** (1000 tonnu vai $m^3$)

| Dalībvalsts | Bīstamie atkritumi | Nebīstamie atkritumi | Inertie atkritumi | Citi atkritumi | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Austrija** | 0 | 38 900 | 5300 | — | |
| **Beļģija** | 3354 t + 607 460 $m^3$ | 8763 t + 16 385 $m^3$ | 3992 | 2076,52 | |
| **Bulgārija** | 3693 | 235 258 | 1439 | 0 | |
| **Kipra** | — | — | — | 0 | |
| **Čehijas Republika** | 8821 | 33 584 | 9830 | 0 | |
| **Horvātija** | n/a | | | | |
| **Dānija**[21] | 463 | 692 | 260 | 0 | |
| **Igaunija** | 205 500 | 6200 | 0 | 0 | |
| **Somija** | 18 061 | 48 667 | 496 | 0 | |
| **Francija** | — | — | — | — | |
| **Vācija** | 54 800 | 455 200 | 184 100 | 7600 | |
| **Grieķija** | 1,5[22] | — | 0 | — | |
| **Ungārija** | 185 gadā | 38 900 | 16 800 | 0 | |
| **Īrija** | — | 14 500 | — | — | |
| **Itālija** | — | — | — | — | |
| **Latvija** | 180 | 16 211 | 0 | 0 | |
| **Lietuva** | 0 | 1250 gadā | 106 gadā | 0 | |
| **Luksemburga** | 0 | 1 160 127 $m^3$ | 14 593 544 $m^3$ | 0 | |
| **Malta** | 0 | — | — | — | |
| **Nīderlande**[23] | — | 39 690 $m^3$ | 0 | 0 | |
| **Polija** | — | — | — | — | |
| **Portugāle** | 1670 | 28 275 | 653 | 0 | |
| **Rumānija**[24] | — | — | — | — | |
| **Slovākija** | 813 | 8964 | — | 0 | |
| **Slovēnija** | 75 | 6464 | 609 | 0 | |

[21] Arī minerālu atkritumu poligoni un jauktu atkritumu poligoni.

[22] Dati par vienu no abiem objektiem.

[23] Skaitļos, ko Nīderlande norādījusi 2010.–2012. gada aptaujas anketā par īstenošanu, nav atsevišķi izdalīti bīstamo, nebīstamo un inerto atkritumu poligoni.

[24] Skaitļos, ko Rumānija norādījusi 2010.–2012. gada aptaujas anketā par īstenošanu, nav atsevišķi izdalīti bīstamo, nebīstamo un inerto atkritumu poligoni.

| Dalībvalsts | Bīstamie atkritumi | Nebīstamie atkritumi | Inertie atkritumi | Citi atkritumi | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Spānija** | 5130 t + 80 000 $m^3$ | 124 168 t + 53 307 000 $m^3$ | 102 254 | 0 | |
| **Zviedrija** | 7050 | 34 726 | 637 | 0 | |
| **Apvienotā Karaliste** | 18 545 | 485 174 | 130 024 | 0 | |
| **ES 27** | 551 120[25] | 2 288 590[26] | 978 550[27] | | |

*Avots: 2010.–2012. gada aptaujas anketas par īstenošanu un* EUROSTAT *(2015)*[28].

[25] *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

[26] *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

[27] *EUROSTAT* aplēse (vairs netiek sagatavota).

[28] EUROSTAT *datubāze.* Pieejama vietnē http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/waste/database. Tabulā ir uzrādīti visi dati, kas bija pieejami šā ziņojuma sagatavošanas laikā.

## 5. PIELIKUMS. IEPAKOJUMS UN IZLIETOTAIS IEPAKOJUMS

### Iepakojums un izlietotais iepakojums sadalījumā pa dalībvalstīm (tonnās)

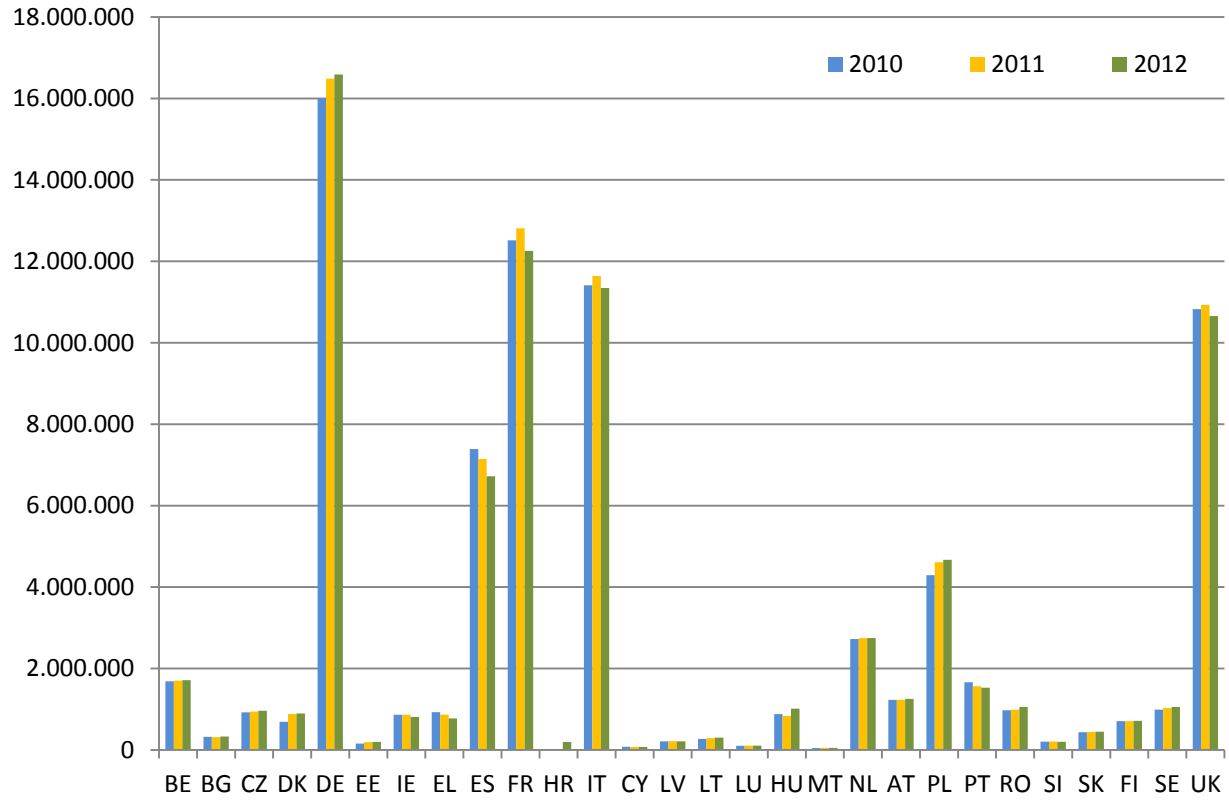


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes kods: t_env_wasst).*

## Reģenerētais izlietotais iepakojums sadalījumā pa dalībvalstīm (%)

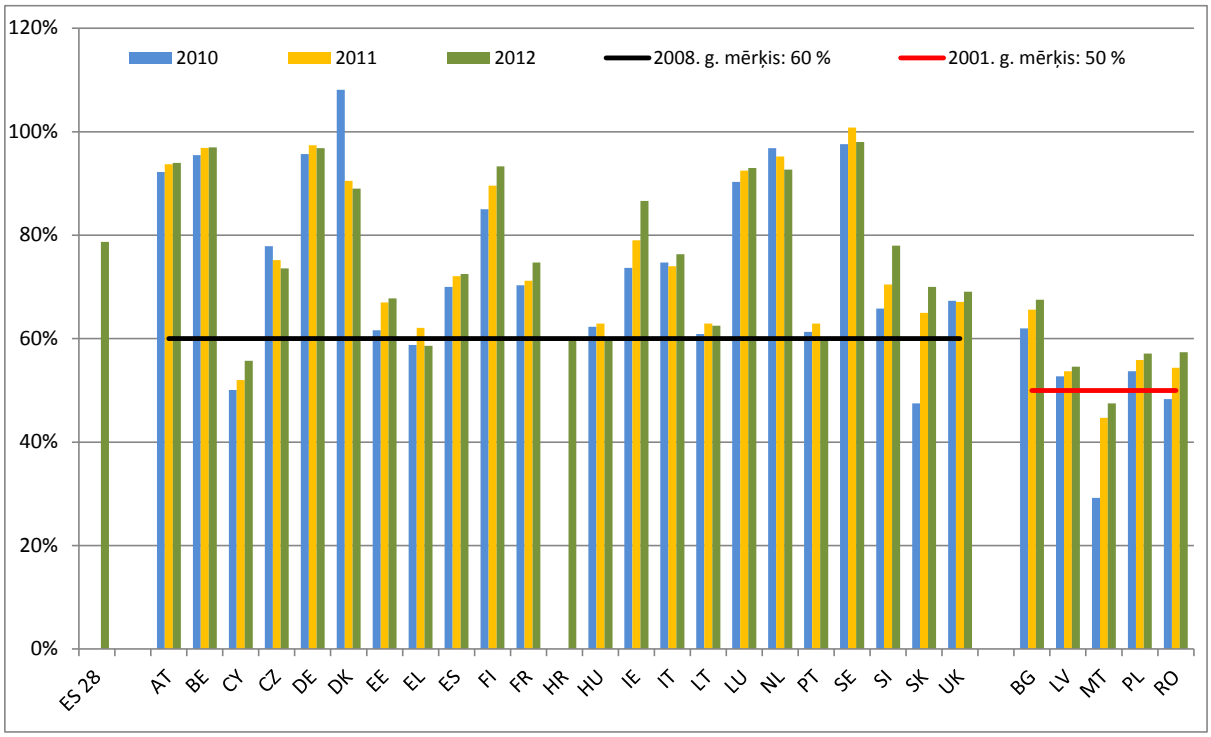


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes kods: t_env_wasst).*

## Pārstrādātais izlietotais iepakojums sadalījumā pa dalībvalstīm (%)

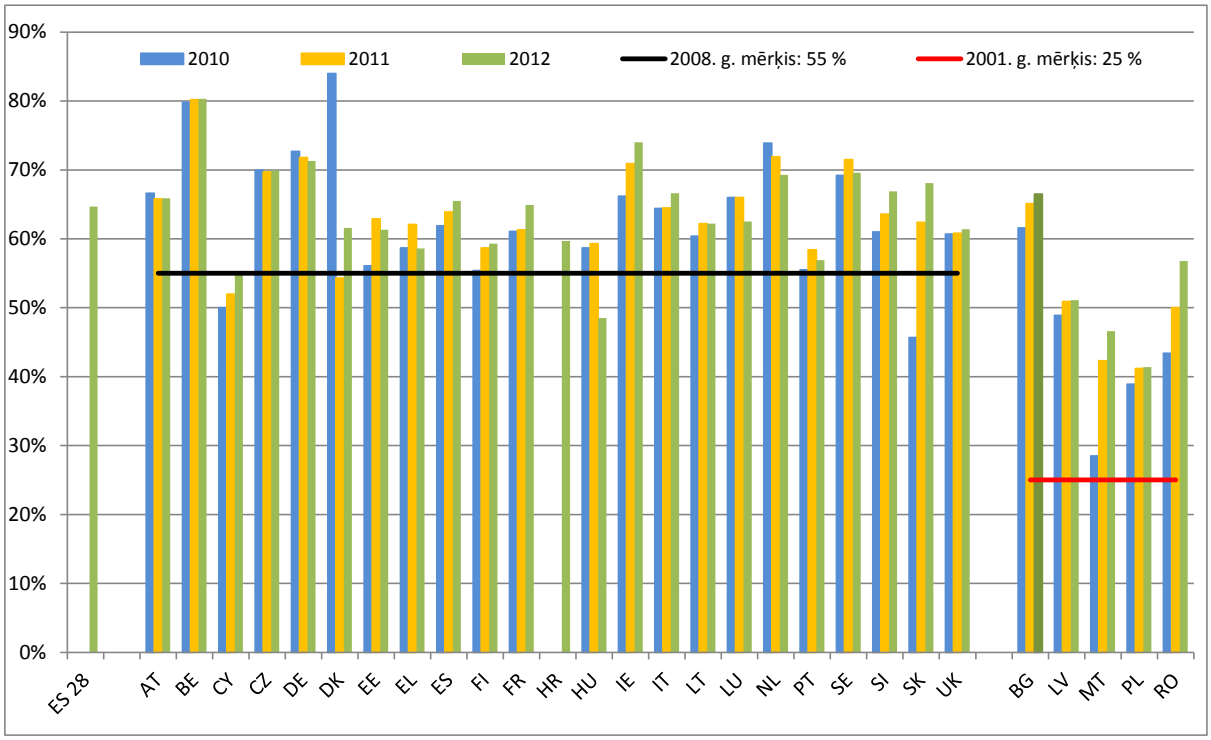


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes kods: t_env_wasst).*

## 6. PIELIKUMS. ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU ATKRITUMI

**No privātām mājsaimniecībām savāktais kopējais EEIA apjoms sadalījumā pa dalībvalstīm (kg uz vienu iedzīvotāju)**

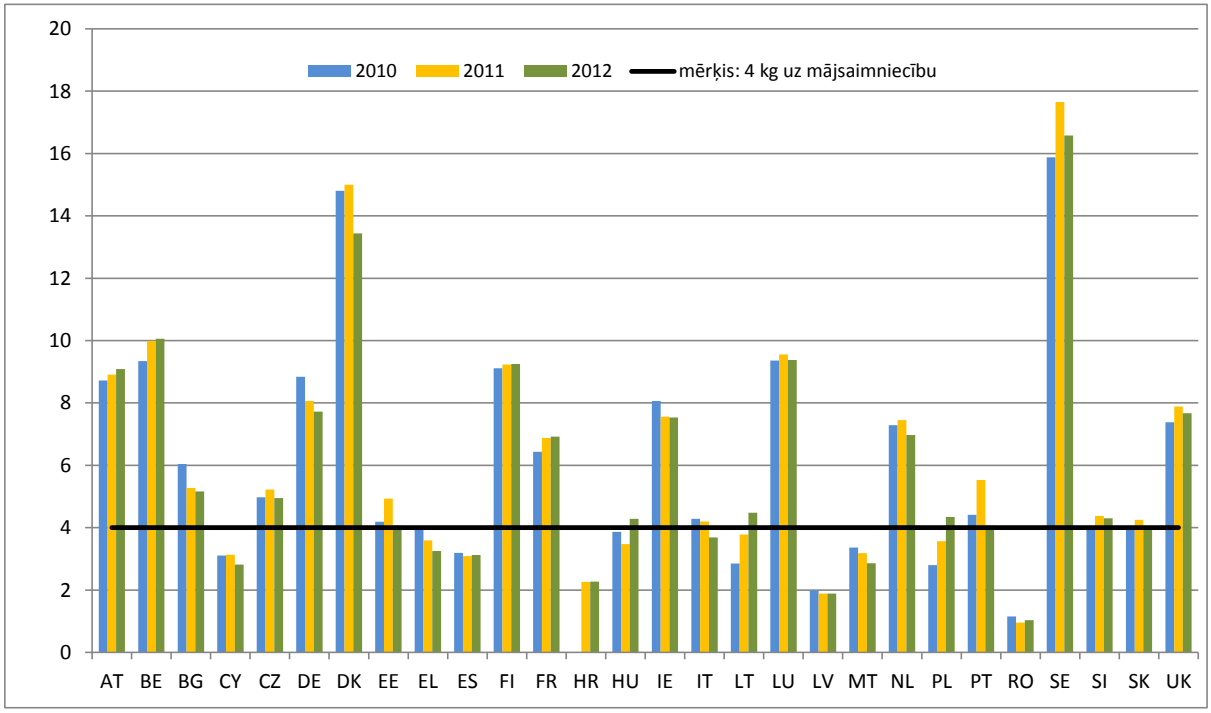


*Avots:* EUROSTAT *(tiešsaistes kods: env_waselee).*

## 7. PIELIKUMS. BATERIJAS UN AKUMULATORI

### Savāktie bateriju un akumulatoru atkritumi sadalījumā pa dalībvalstīm (%)[29]

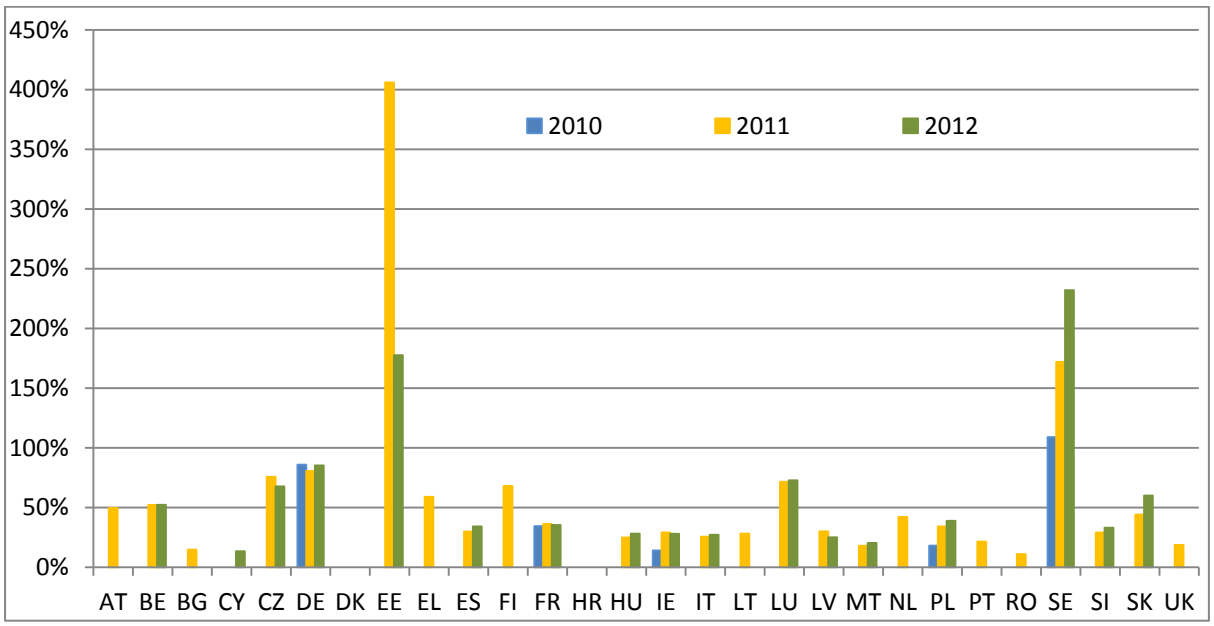


*Avots: dati, ko dalībvalstis iesniegušas Eiropas Komisijai (EK, 2014).*

### Pārstrādāto bateriju un akumulatoru atkritumu apjoms sadalījumā pa dalībvalstīm (%)[30]

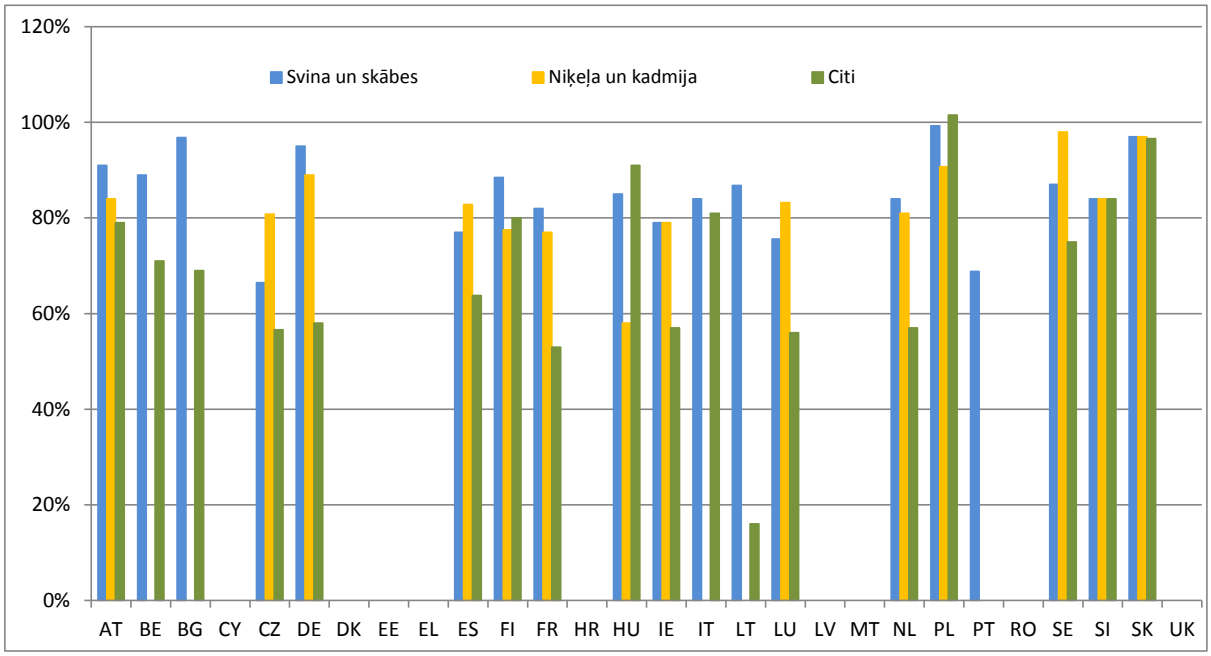


*Avots: dati, ko dalībvalstis iesniegušas Eiropas Komisijai (EK, 2014).*

[29] Lai varētu veikt salīdzinājumu, savākšanas apjoms ir izteikts kā visu veidu bateriju savākšanas apjoma vidējais procentuālais rādītājs.

[30] Lai uzrādītu dažādu veidu bateriju pārstrādes apjomu 2010.–2012. gadā, par katru dalībvalsti ir izmantoti visnesenākā gada dati.